

reportatge

>> L'aquarel·la és una de les tècniques més utilitzades.

Urban Sketchers, dibuixar per veure-hi clar

Equipats amb bolígrafs, pinzells i aquarel·les, estoigs i retoladors, recorren plegats les comarques gironines amb el seu bloc de notes i, sovint, amb una cadira plegable penjada a l'esquena. Volen esbossar tot allò que observen: des de les esglésies més solemnes, places, bars i mercats fins a racons inadvertits i fugissers de pobles i ciutats. Comparteixen els seus treballs a les xarxes socials i s'han conegut, la gran majoria, a través d'Internet. «Mostrar el món, dibuix a dibuix» és un dels seus lemes. Són els Urban Sketchers (USK) de Girona. En català es tradueix com a 'dibuixants urbans'.

Text > **MAR CAMPS**, periodista

Fotos > **MIQUEL MILLAN**

Els Urban Sketchers tenen presència arreu. Es tracta d'una plataforma global que aplega milers d'il·lustradors amateurs i professionals dels cinc continents. Tots ells subscriuen un manifest de vuit punts, traduït a una vintena de llengües, en què indiquen, per exemple, el seu compromís amb el dibuix *in situ* i a explicar la història del seu entorn, a ajudar-se mútuament i a celebrar la diversitat d'estils.

Tot i el seu nom en anglès, el col·lectiu va ser creat per un periodista català establert als Estats Units, a Seattle: Gabriel Campanario. El comunicador va començar amb un compte de la xarxa social Flickr en què mostrava els seus retrats el 2007. Un any més tard, va idear un blog i va contactar amb

un centenar de persones, que s'anomenaven *corresponsals*, perquè hi pengessin les seves il·lustracions.

Urban Sketchers Girona

El grup de les comarques gironines el van posar en marxa el 2013 Toni Xifre (Cassà de la Selva, 1960) i l'arquitecte tècnic David Pradas (Girona, 1973), el qual va decidir engegar una pàgina web per a la gent interessada i per a un grup de persones que havien participat en un curs a l'Escola Municipal d'Art de Girona. Aquell mateix estiu s'havia celebrat, a Barcelona, la quarta trobada mundial dels membres de la plataforma, el IV Simposi Internacional d'Urban Sketchers. Àngels Prat (Barcelona, 1961), pedagoga i veïna de Breda, va afegir-s'hi després de llegir

una notícia sobre la reunió. «Em va sorprendre que hi hagués tanta gent que fes el mateix que jo: dibuixar al carrer. No havia vist mai ningú fer-ho abans, i més aviat em feia vergonya i tenia tendència a amagar-me», explica. Al principi, a l'Estat només hi havia la comunitat Urban Sketchers Spain. Ara n'hi ha moltes. A Catalunya, el col·lectiu més nombrós és el de Barcelona, i el de Girona és dels més dinàmics, així com el de Terrassa i el de Vic.

Pintar a l'aire lliure, a *plein air*, té una llarga tradició. Ho van reivindicar els primers impressionistes francesos i l'Escola de Barbizon al segle XIX. En aquest cas, el tret característic dels USK, segons David Pradas, és l'ús de les noves tecnologies: «Ens organitzem i compartim el que fem a les xarxes i, a

part, participem en esdeveniments». I afegeix: «Té de bo que és horitzontal i obert. No hi ha concursos i no s'ha de pagar, excepte per participar en els tallers dels simposis».

Trobades regulars

Dues o tres persones voluntàries s'encarreguen de les trobades dels USK Girona, que tenen lloc, normalment, un dissabte al mes i, durant l'estiu, una tarda a la setmana. Si plou o fa mal temps, busquen un espai a recés. Si fa bo, opten per l'exterior. Aquesta primavera han trepitjat Breda, Calella de Palafrugell, la Vall de Llémena, Sant Joan les Fonts, Sant Llorenç de la Muga i Peralada. En algunes localitats, els conviden directament des dels consistoris amb motiu de fires i esdeveniments. «Semblem puntaires», diu enriolada Toni Xifre, una de les membres més actives i l'encarregada de fer difusió de les convocatòries.

A mitjan maig, una quarantena de persones van plasmar sobre el paper la Peralada medieval. Ho va preparar l'il·lustrador professional Aleix Pons (Barcelona, 1969) amb el mateix Ajuntament, que va oferir esmorzar i un obsequi als assistents. Pons fa un any que es va incorporar al grup: «Soc de Barcelona i ja havia participat amb els Urban Sketchers d'allà. Quan vaig traslladar-me a l'Empordà, vaig contactar amb els Urban Sketchers de Girona a través del blog i ara formo part d'aquest col·lectiu», relata. Un cop acabats els respectius dissenys, sempre acostumen a fer-se una fotografia de grup i van a dinar junts. A part d'aquestes trobades a les comarques gironines, anualment se n'organitza una de l'àmbit de tot Catalunya i el Simposi Internacional, que enguany és a Porto.

Xifre valora l'aprenentatge mutu amb els seus companys: «Segons el dia podem ser quaranta o bé quinze. Ens agrada treballar en grup. És una gran recompensa veure els resultats i és enriquidor veure altres tècniques». D'aquesta manera, els Urban Sketchers descobreixen el seu propi territori. I, també, altres països. S'ha convertit en una nova manera de viatjar, com apunta David Pradas: «Quan visites un altre país contactes amb els USK d'allà. T'ensenyen la ciutat i t'hi passeges a un ritme diferent. Quan veus una catedral no en fas una fotografia i te'n vas, sinó que la dibuixes i,

>> Claustre de Sant Domènec, creació de Toni Xifre.

>> El casino de Peralada dibuixat per Àngels Prat.

com que t'hi has fitxat, sempre records si tenia un o dos campanars».

Diferents perfils

Aquesta passió uneix persones de perfils, edats i pobles ben diferents. Tot i

això, hi predominen arquitectes i il·lustradors. Els primers tendeixen a copsar més el paisatge i a buscar la perspectiva, mentre que els segons juguen amb els colors i els detalls. «És més fàcil dibuixar un edifici per a un arquitecte,

però qui domina l'aquarel·la no cal que faci tanta línia», matisa Xifre.

Tanmateix, n'hi ha que s'hi apunten sense ser-ne experts, com Marta Fernández (Granada, 1989), que es va mudar a Girona fa pocs mesos i els seus companys de feina la van engrescar a passar els caps de setmana amb la companyia d'una llibreta: «Això ha estat un regal per a mi», confessa. Per la seva banda, Pradas detalla que hi ha nois i noies joves que venen amb els seus pares, però que «no hi ha gaire gent de menys de trenta anys que vingui per simple afició». I Pradas conclou que hi ha més presència de dones que d'homes.

Veure-hi clar

Amb l'aparició de la fotografia, els més alarmistes van augurar la mort de la pintura: les càmeres aconseguien amb un sol clic representar la realitat millor que qualsevol creació artística. Els pronòstics van ser erronis. Els Urban Sketchers també tenen més futur que passat. «És un aprenentatge lliure», diu Xifre. «Una mena de teràpia», replica Prat. Al seu blog apareix una versió pròpia del poema de J. V. Foix. L'han titulat: «És quan dibuixo que hi veig clar».

>> El poble i l'església de Breda dibuixats per Bernardo Olivas.

>> El pont vell medieval de Sant Llorenç de la Muga pintat per Pere Rotllan.

>> Les arcades i els porxos arran de mar de Calella retratats per Aleix Pons.

>> Fotografia de grup a la trobada de Peralada.

>> La granadina Marta Fernández.